

ter august 43 fortsatt bearbeidet tungtvannssaken som særdeles krigsviktig. Forbindelsesmannen utenfor Rjukan, sersjant Syverstad har — ifølge boken IMI — primo februar 44 meddelt til major prof. Tronstad i London at det nå skulle sendes kalilut av hvilken tyskerne muligens ville kunne utvinne 350 kg. tungtvann plus 50 kg. ferdig tungtvann. Heller ikke denne kaliluten, ialt ca. 4000 kg. ble sendt i tankvogner men i ca. 15 jernfat, oppdelt etter de forskjellige tungtvannskonsentrasjoner. Kun få fat hadde større konsentrasjon. Flere var ikke helt fulle, fløt derfor opp og ble berget av tyskerne. De fleste inneholdt kun 0,8 pst. tungtvann og gikk tapt fordi de var fulle. Tapet for tyskerne var uten betydning. — Denne kaliluten var ikke brukelig til en atomenergibombe eller maskin. Tyskerne hadde hverken passende apparater eller tilstrekkelig likestrøm eller erfarne driftspersonel til opparbeidelse av kaliluten og en slik bedrift kunne bli bombet. Saken var at Hydro hadde krevd og fått en høy godtgjørelse for alle tungtvannssaffærer, også denne kaliluten, og da ville tyske vitenskapsmenn gjerne ta denne kaliluten hjem for å ha noe å pusle med.

Ville man allikevel for sikkerhets skyld ødelegge disse partier kunne dette ha vært gjort uten fare for menneskeliv eller represalier enten mens veskene ennå var i vedkommende elektrolysører eller under avtappingen på transportfat enten ved utbytting med almindelig vann eller ved tilsøling med olje — hva prof. Tronstad hadde anbefalt da tyskerne da det ikke kunne konstateres at det var sabotasje — og tyske vakter kunne umulig være overalt døgnet rundt og forstå hva de forskjellige håndteringer betydde — eller man kunne ha gjort dette eller sprenget hele jernbanevognladningen mens den uten tysk bevokning stod på Rjukan stasjon fra lørdag ettermiddag natten igjennom til søndag morgen. Sabotørene kom i forbindelse med folk som kjente alt dette før sprenghadningen ble brakt ombord. Allikevel ble en søndagsferje med 55 mennesker ombord senket uten at det var krigsviktig. (28 mennesker omkom. Red.) Og nu skal dette kamoufleres og fremstilles som heldedåd!

Ad 3) Forklaringen er gitt under 1) og 2).

Ad 4) Det er beskjemmende at et medlem av sabotasjekomiteen etter mottakelsen av den

bet. Nei, bombingene dengang gjaldt Hydros fortsatte levering av kvelstoff og kullsyreis til tyskerne fordi dette virket krigsforlengende og var særdeles krigsviktig! Men dette skal altså kamoufleres.

Alt dette viser at mange forhold under og etter okkupasjonen kan og må bedømmes anderledes hvis man vil være rettferdig og derved fremme folkets moral og arbeidslyst.

I et supplement, som ble sendt en uke senere skriver herr Schoepke følgende:

Det kan tilføyes at den første avtalen var blitt truffet om sommeren 1940 og den andre om høsten 1941. Høsten 41 hadde tyske vitenskapsmenn for første gang besiktiget bedriften på Vemork og hadde da foreslått en ny tilleggs metode til ytterligere produksjonsøkning, ved siden av Hydros påbegynte og videre planlagte forbedringer og utvidelser etter egne metoder. Det ble antatt at nyanlegget for den tyske tilleggs metoden ville koste over 1 million riksmark og de tyske vitenskapsmenn hadde da tilbudt å forsøke å få interessert tysk kapital. Men Hydro ville selv finansiere det hele hvis der ble omforent et nytt oppdrag med en slik pris og mengde at ikke bare alle driftsutgifter plus fortjeneste men også alle utgifter for undersøkelser, eksperimenter, utvidelser og nyanlegg derved ville bli betalte. Dette gikk tyskerne med på.

Opprindelig var begge avtaler almindelige forretningsoppdrag. Først etterpå kom en formell ordning som tysk «krigsordre» fordi den tyske krigsorganisasjon ellers ikke ville tillate materialforbruk, import og betaling, og man dengang i Tyskland også av andre enn de som derved hadde funnet et ben å gnage på, trodde at tungtvann kunne bli krigsviktig — inntil man i august 43 gikk med på å stoppe produksjonen fordi man da hadde innsett at landets industrielle kapasitet ikke var tilstrekkelig til å løse atomenergispørsmålet ved siden av krigens øvrige krav og påkjenninger.

Ved sabotasjesprengningen på Vemork den 27. februar 43 var tyskerne ennå ikke kommet så langt med atomforskningen forøvrig at den midlertidige stans i tilførselen av tungtvann spilte noen rolle. De hadde nok tungtvann på lager i Tyskland. Enkelte hadde allerede dengang forstått at man ikke kunne løse atomenergisaken så lenge krigen varte. Dette har den tyske prof.

Det tunge ansvar —

(Forts. fra side 1)

Dem sin mening i dag, tror De da hun ville frikjenne Dem? A nei, det er nok så langt fra tenkelig at hun ville det. Til orientering kan meddeles at Vally Solheim var en staut og vakker ung pike da hun ble fengslet. I dag veier hun, med sin 1,63 cm's høyde, 37 kg, hun lider av forfølgelsesvanvidd og må tilføres kunstig næring. Jeg har før i «8. Mai» fortalt om hvorledes hun ble mishandlet.

Husker De fangen som i sykebil, på båre, måtte fraktes like til sitt hjemsted ved Bergen, fulgt av en frelsesarmedame?

Husker De den kjekke unge Bodø-piken og de uendelige lidelser hun måtte gjennomgå før fengselsportene måtte åpnes for henne for godt? Var De redd for at hun også — i likhet mer fru Setsaas — skulle skandalisere Ders fengsel ved å legge seg til å dø derinne? Var det så at skrikene hennes de siste dagene før hun ble løslatt, lød over hele fengselsområdet? Det ville vel kanskje ikke vært så kjekt for Dem om det verste hadde hendt, også med henne? Ja, jeg bare spør — — —

Husker De sykepleiersken som i sitt vanvidd opptrådte som nakkendanserinne og ble putt i «Patenten», og hvorfra de andre fangene i dager og uker måtte høre hennes sinnssyke latter og sang, — inntil det omsider lykkedes fengselspresten å få henne overført til sykehus?

Kan De huske fru B. (forøvrig en av undertegnede gode venninner), en mor, som tryglet Dem om å flytte hennes unge datter bort fra sellen hvor De hadde plasert henne sammen med en pike med syfilis? Kan De huske at De løy fru B. rett opp i ansiktet, og at De lot den unge piken gjennomgå den tortur å forbli i denne sellen like til piken ble løslatt — gjennom 8 lange måneder?

Ja, jeg bare spør, og spørsmålene kan forfleres i det uendelige — — —

Øyvor Hansson.

dr. Otto Hahn offentlig bekreftet om høsten 1945 i dengang her også i landet gjengitte uttalelser ved mottakelsen av årets Nobelpris i fysikk.

TUNGTVANNS-filmen har altså fra starten av vært en feilaktig «dokumentasjon». Den dermed drevne propaganda viser at ikke alt er som det skal være.

i biologien og i åndens verden. Den kjente sveitsiske lege Paul Tournier skriver i forbindelse med definisjonen av liv (i boken «Lægekunst og tro») at «det som er typisk for de levende vesener er deres organisasjon, d.v.s. den gjensidige samstemmighet mellom en mengde fenomener». «Man får det inntrykk at fenomene er bestemt til samvirke, og at dette samspill mellom dem virkeliggjør det som er organismens hensikt, skaper det liv som den er til for».

Livet er skapt slik at samvirke, samspill hører nødvendig til. Det er kanskje den vesentligste betingelse for liv. Det organiske liv er så å si bygget på det prinsipp. Livet i hjem og samfunn har nok samme prinsipp, om det skal lykkes. Og om livet i Guds rike står det: «De skal være ett, likesom vi er ett, jeg i dem, og du i meg —» (Joh. 17, 20-26). Så er det ikke engang spørsmål om vi stakkars mennesker vil samarbeide og samstemme, men det hører med i Guds plan for Guds rike. Så er det mer spørsmål om vi vil samarbeide Guds plan for «den herlighet som Gud ga —», det evige liv. I dette lys er kløften i det norske folk en smålighet. Og det er befriende å skimte Skaperens plan med livet, menneskehetens store mål, det u dødelige åndelige liv, Guds rike.

Så har en det praktiske spørsmål om den fiendskap som består, og hva en skal gjøre når en har imot noen. Det forsøk som gjøres i Norge nu det er at den ene part forsøker å tyne anger ut av den annen part. Det er særlig fra kirkens side at dette forsøkes. Men det er ikke bare mislykket, det er heller ikke den vei som anvises av Kristus. Spørsmålet kan i det hele ikke avgjøres menneske og menneske imellom. Det er når en står i bønn for den hellige Guds ansikt at en kan ordne sitt forhold til sine medmennesker. Ja, det er vel også den eneste plass hvor en kan ordne det forholdet, så fiendskap kan bli til vennskap, ondskap kan bli forandret til godhet, bitterhet til forbønn. Forholdet kan ikke ordnes uten at det først skjer noe i livssentret.

Det er i sitt eget indre hver og en må få vigslet sitt liv. Det gjelder heller ikke å få andre til å angre, men selv å tilgi. Kristenheten har Jesu løsning av problemet fiendskap:

«Og når dere står og ber, og dere har noe imot noen, da forlat ham det, for at også deres Far i himlen skal forlate dere deres overtredelser». (Mark. 11,25).

Aftenbladet. Vi vet ikke hva Aftenbladet sikter til når det skriver at rettsoppgjøret er under revisjon. Men vi antar at bladet skriver dette rett og slett for at vi som arbeider for revisjon skal være stille og tålmodige.

Det er en besynderlig logikk at de som arbeider for revisjon skal være de som etter bladets mening vanskeliggjør revisjonsarbeidet. Vi tror akkurat motsatt, at det er Aftenbladet og andre som motarbeider revisjonskravet, som virkelig sinker og gjør revisjonen «vanskeligere enn den behøvde å være».

«8. Mai».

Gemenheter i radio

Jeg hørte lørdag 8. desember på et såkalt «lördagskåseri» av en person ved navn Borten. Vi har lenge vært forskånet for den slags gemenheter i radio nå. Det hele fortonet seg som et meget ondsinnet og smudsig angrep på NS-folk i inn- og utland, spekket med usannheter og skjelsord, som «banditter» o. l. Det kan hende det er nødvendig å sette i sving igjen det så velkjente popaganda-apparat mot de avslørende beskyldninger som er framkommet mot norsk rettsvesen i Morgenposten o. a. aviser de siste dagene. Jeg kan imidlertid vanskelig tenke meg at denne Borten kan renvaske norsk rettsvesen med så skittent vann. En annen side av saken er at Norsk Rikskringkasting lar seg bruke til slik nederdrettlig propaganda snart fem år etter freden brøt løs. Det er sagt så ofte, at radio er en stor kulturspreder, men har den ikke likere ting å by lytterne en lørdag etterm. enn slike skyllebøtter, må det unektelig stå dårlig til der i gården. Denne Borten er forøvrig en verdig tilvekst til det hylekoret vi har fra før. Det eneste er, at han kommer noe sent inn på programmet. Han burde kommet hjem fra Argentina noe før, da slik «smørje» var mer «gefundenes Fressen» for visse kretser her i landet. J. S.

«Derfor, når du bærer ditt offer frem til alteret, og der kommer ihu at din bror har noe imot dig, så la ditt offer ligge der foran alteret å gå først bort og forlik deg med din bror, og kom så og bær ditt offer fram». (Mat. 5,23).

Hvordan skal Guds rike komme, hvis vi ikke lar Guds vilje skje?

Og hvis Guds vilje får skje på denne måten, da vil også ulykkelige fiendskap forsvinne som tåke for solen.

Ragnhild Vogt Hauge.

støring 20/7 1949: «Det var mange som gremmet seg i utlendigheten. Når det engang skal anstilles en virkelig undersøkelse av forholdene, bør det også undersøkes hvor mange det var av nordmenn som kom over, som tok sitt liv?»

Nå håper vi, at de norske myndigheter og offiserer, som var i Skotland under krigen, oppholdelig vil redegjøre for ovenstående.

Mor.

Foreldre

hvis sønner begikk selvmord i Skotland under krigen bedes nedl. bill. mrk: «Skyldnerne må iram» nr. 6.

Vikariat

i småskole ønskes fra nyttår eller 1. februar.

Bill. mrk. «Gode attester» nr. 305

Sivilingeniør

med allsidig utdan. og praksis, søk. ny merkantil-teknisk still. i bedrift, adm. el. lign. Henv. tlf. nr. 44 84 44, fru Øyvor Hansson Middelthunsgt. 12 a, Oslo.

Landspike

som kan stille fjøs på 5 kyr, får plass. Søk og vi gir opplysninger. Foreløbig henviser vi til eksp.

Landsjente

får plass på gård som husmor. Må være økonomisk og hyggelig; må ha interesse for dyr. Gjerne N.S. Bill. mrk. nr. 2.

Bekjentskap.

Finnes der en ensom kvinne som er hagebruksinteressert og har en del penger, så kom å bli dus med en NS-mann, som driver et lite frilandsgartneri.

Bill. mrk. «1950, nr. 1».

Husholderske søkes.

Agronom, 33 år, som skal overta farsgården fra våren, ønsker komme i forbindelse med kjekk pike fra by eller land. Vedk. må være arbeidsvillig, ha godt humør og en pen fremtreden. Innlagt lys og vann på gården. Trivelig sted i Nord-Trøndelag. Bill. mrk. nr. 308.

Løssalgpris 25 øre

Opplag: 9200.

Nordmørspostens Trykkeri